

Tarihsel Süreçte Türkiye'nin Jeopolitiği

1. I. Ekonomik değerler
II. İklim özellikleri
III. Politik değerler
IV. Stratejik kaynaklar

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'nin jeopolitik konumu üzerinde etkili olan değişen unsurlar arasında yer alır?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III.
D) I ve IV. E) II ve IV.

2. Aşağıda Türkiye'nin bazı özellikleri verilmiştir.

- I. Bitki örtüsü çeşidinin fazla olması
II. Ortalama yükseltisinin fazla olması
III. İstanbul ve Çanakkale Boğazları'na sahip olması
IV. Asya, Afrika ve Avrupa kıtaları arasında yer alması

Bu özelliklerden hangilerinin Türkiye'nin jeopolitik önemini artırdığı söylenir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III.
D) I ve IV. E) III ve IV.

3. Jeopolitik, devletlerin coğrafi özellikleri ile siyasetleri arasındaki ilişkileri inceleyen bilimdir.

Aşağıda verilen özelliklerden hangisinin Türkiye'nin jeopolitiği üzerindeki etkisi diğerlerine göre daha azdır?

- A) Coğrafi konumu
B) Nüfus özellikleri
C) Toprak yapısı
D) Su kaynakları
E) Stratejik kaynakları

4. Türkiye Ortadoğu'nun ve Hazar havzasının enerji kaynaklarının batıya ulaştırılmasında köprü vazifesi görmektedir.

Bu durum üzerinde aşağıda verilenlerden hangisinin etkisi diğerlerine göre daha fazladır?

- A) Genç bir nüfus yapısına sahip olması
B) Doğal oluşumlu limanlara sahip olması
C) Tarihi ve kültürel mekânlara sahip olması
D) Sıcak çatışmaların yaşandığı ülkelere komşu olması
E) Kıtaları birbirine bağlayan konumda bulunması

5. İlk çağlardan beri Anadolu'da kurulan ve çeşitli uygarlıkları besleyen kervan yolları etkinliğini yitirince, Anadolu'da transit ticarete bağlı olarak oluşan zengin dönem sona ermiştir.

Bu bilgiye bakılarak bir ülkenin jeopolitiği üzerinde aşağıdaki unsurlardan hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Ulaşım imkanları
B) İklim özellikleri
C) Yer şekilleri
D) Nüfus özellikleri
E) Sosyo-kültürel değerler

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'yi doğrudan ilgilendiren sorunlardan biri değildir?

- A) Suriye Sorunu
B) Kıbrıs Sorunu
C) Filistin Sorunu
D) Batı Trakya Sorunu
E) Ege Denizi'ndeki Kıta Sahaneliği Sorunu

Tarihsel Süreçte Türkiye'nin Jeopolitiği

7. Türkiye'nin jeopolitik önemini artıran bazı özelliklerinin olumsuz etkileri de bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu olumsuz etkilere örnek olarak gösterilebilir?

- A) Boğazlar vasıtasıyla Akdeniz ve Karadeniz arasındaki deniz yolu ticaretini kontrol edebilmesi
- B) Kıtaları birbirine bağlayan bir konumda olması sebebiyle transit ticaretin gelişmiş olması
- C) Üç tarafının denizlerle çevrili olması sebebiyle denizler üzerinden gelecek tehditlere açık olması
- D) Stratejik öneme sahip enerji kaynaklarına yakın konumda olması
- E) Dinamik nüfus yapısı sebebiyle güçlü bir orduya sahip olması

8. Türkiye'nin çevresinde yaşanan çatışmaların nedenleri arasında;

- I. Petrol ve doğal gaz kaynakları
- II. Büyük devletlerin çıkarları
- III. Etnik farklılıklar

verilenlerden hangileri gösterilir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve III.
- D) II ve III.   E) I, II ve III.

9. Uluslararası güç dengeleri arasında oluşan rekabet ve soğuk savaş ülkemizi küresel ve bölgesel ölçekli siyasi, askeri ve ekonomik örgütlerle işbirliğine yöneltmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemizin bu amaçla üye olduğu askeri bir örgüttür?

- A) İslam İşbirliği Teşkilatı
- B) Uluslararası Para Fonu
- C) Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
- D) Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
- E) Avrupa Konseyi İnsan Hakları Mahkemesi

10. I. Makedonya Sorunu

II. Batı Trakya Sorunu

III. Bosna - Hersek Sorunu

Yukarıda ülkemizi doğrudan ve dolaylı yoldan etkileyen bazı sorunlar verilmiştir.

Bu sorunlardan hangileri ülkemizi doğrudan etkilemektedir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
- D) I ve III.   E) II ve III.

11. I. Süveyş Kanalı'nın açılması

II. Avrasya Tüneli'nin açılması

III. Manş Tüneli'nin açılması

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye'nin jeopolitik önemi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
- D) I ve III.   E) II ve III.

12. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin Kafkasya'daki jeopolitik önemi üzerinde diğerlerine göre daha fazla etkili olmuştur?**

- A) Boru hattı taşımacılığı için yeni projelere imza atması
- B) Uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapması
- C) Doğal oluşumlu limanlara sahip olması
- D) Küresel çapta uluslararası örgütlere üye olması
- E) Çevresine göre güçlü bir orduya sahip olması

